

**Giải thưởng Truyền thông KH-CN tỉnh Đồng Nai
Năm 2014**

-oOo-

Loạt bài:

GIẢI PHÁP NÀO CHO SÁNG CHẾ NHÀ NÔNG?

Bài 1: *Nông dân ngang tầm... tiến sĩ*

Bài 2: *Trăn trở từ nhu cầu cuộc sống*

Bài 3: *Giải pháp nào cho sáng chế nhà nông?*

Loạt bài:

GIẢI PHÁP NÀO CHO SÁNG CHẾ NHÀ NÔNG?

Trả lời chất vấn của cử tri TP. Hồ Chí Minh ngày 2-12 vừa qua về vấn đề sáng kiến nhà nông, Chủ tịch nước Trương Tấn Sang đã khẳng định: “Nông dân không bằng cấp mà có các sản phẩm sáng tạo thì thực sự họ là những nhà khoa học. Chúng ta trân trọng họ, bình đẳng như những nhà khoa học có bằng cấp, nếu như những sáng tạo của họ thực sự giúp ích cho sự phát triển chung của xã hội. Chúng tôi luôn trân trọng những sáng chế của nông dân. Trọng dụng nhân tài là chính sách nhất quán của Đảng và Nhà nước”.

Bài 1: *Nông dân ngang tầm... tiến sĩ*

Họ là những nông dân thứ thiệt, quanh năm vất vả với ruộng đồng. Song, xuất phát từ nhu cầu thực tiễn sản xuất và tinh thần say mê nghiên cứu khoa học, sáng chế của những “nhà khoa học tay ngang” đều rất hữu ích, giúp cải thiện kỹ thuật, tăng năng suất cây trồng và tiết kiệm sức lao động.

*** Máy “trăm tay” tĩa hạt**

Với chiếc máy tĩa hạt qua 3 lần cải tiến, ông Lê Công Thành, một nông dân ở xã Phú Lâm (huyện Tân Phú) đã từng đoạt giải nhì, rồi giải nhất Hội thi sáng tạo khoa học kỹ thuật (do Sở KH- CN Đồng Nai tổ chức). Sau thành công với giải nhất Hội thi sáng tạo KH-CN Trung ương, chiếc máy tĩa hạt của ông Lê Công Thành đã được nông dân cả nước biết đến và đặt hàng.

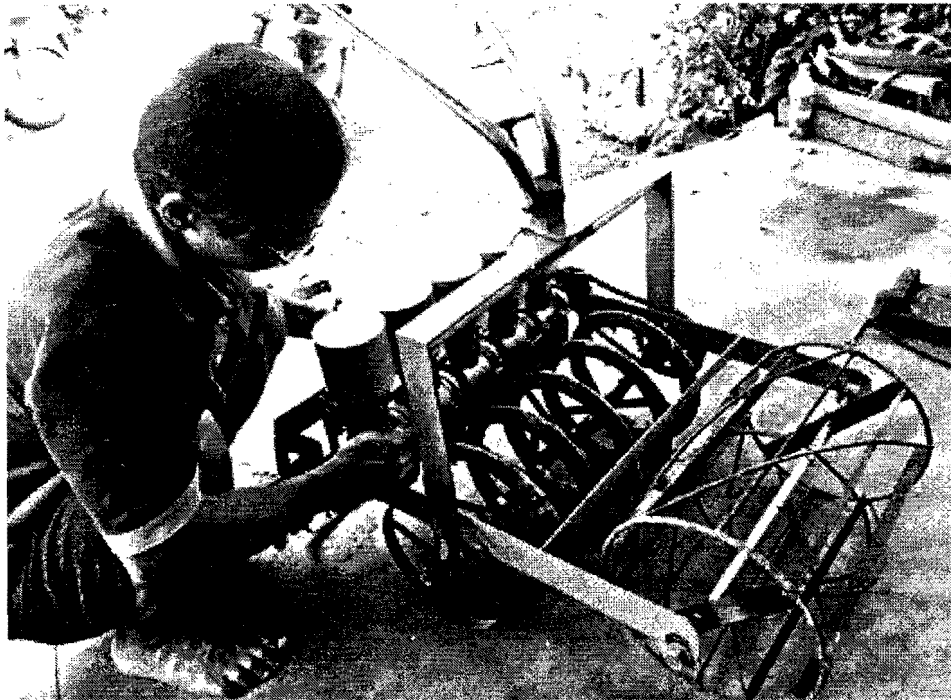
Với nghề nông, tĩa hạt là công việc vừa vất vả vừa tốn công nhất mỗi khi vào mùa vụ. Ý tưởng chế tạo một chiếc máy tĩa hạt để thêm tay làm đã nung nấu tinh thần đam mê nghiên cứu kỹ thuật của ông Thành. Từ chiếc máy tĩa hạt đầu tiên bằng gỗ thô sơ, qua hai lần cải tiến, máy tĩa hạt thế hệ thứ ba bằng sắt của ông đã ra lò. Theo những nông dân đã từng sử dụng thiết kế của ông Thành, chiếc máy tĩa hạt chính là thêm “trăm tay” cho nhà nông.

Gia đình nhiều đời làm nông, đôi tay chỉ cầm cuốc, chẳng mấy khi được cầm bút, thế nhưng với cây bút chì và bìa sau của những tờ lịch lớn, ông Thành đã phác thảo những nét đầu tiên của chiếc máy chỉ theo suy nghĩ trực quan của mình. Nhìn vào “bản vẽ” kỹ thuật của chồng chàng chịt những nét chì nguệch ngoạc, vợ ông Thành chỉ cười vì cho rằng ông làm chuyện “rối hời”. Rồi bản vẽ ấy nhiều lần được trải xuống nền đất ở chái bếp, cứ trưa đến, thay vì nghỉ ngơi thì ông lại hí hoáy cưa cưa, đục đục. Hi hục hơn 6 tháng trời, chiếc máy của ông Thành đã tượng hình và được đưa ra vườn thử nghiệm.

“Vạn sự khởi đầu nan”, những cái phễu nhỏ hạt chỗ nhiều, chỗ ít, chỗ lại chẳng rớt xuống hạt nào khiến ông có phần thất vọng. Nhưng không nản chí, ông tiếp tục cải tiến. Một tháng sau, thiết kế hoàn chỉnh hơn, ông trình diễn cho bà con trong xóm xem và mang máy đi tía hạt giúp bà con. “Mỗi lần tía được 3 hàng/vòng, chiếc máy mới ở dạng thô sơ mà đã giảm được 10 công lao động/vào. Ai cũng khen tôi khéo tay và khéo cả ý tưởng. Đây là những lời động viên rất ý nghĩa với tôi, nó đã khiến tôi tiếp tục cải tiến ra chiếc máy bằng nhôm và sắt hoàn chỉnh như hiện nay với năng suất cao, có thể thay thế từ 20 - 30 nhân công/sào. Đặc biệt là đã có thể tía được các loại giống hạt dài và nhỏ như hạt rau dền”- ông Thành cho biết.

So với cách gieo hạt truyền thống, chiếc máy tía hạt của ông Thành có công dụng vượt trội. Theo tính toán từ thực tiễn, cứ khoảng 10 phút thì máy gieo được một luống, so với truyền thống phải mất 2 giờ và cho năng suất 3,2 tấn/ha so với 2,5 tấn/ha theo cách truyền thống. Thấy được công dụng, nhiều người đến đặt hàng. Ông Lê Công Thành cho biết, hiện ông đã hoàn thành xe tía hạt thế hệ thứ ba và đây cũng là mẫu máy tía hạt hoàn thiện nhất, khắc phục được những nhược điểm của 2 mẫu trước. Giá mỗi chiếc máy tía hạt hoàn chỉnh là 4,5 triệu đồng, thời gian sản xuất mất 10 ngày/chiếc, giúp tiết kiệm được 25 công lao động/sào đất. Tính đến nay, ông Thành đã bán được trên 50 chiếc xe tía hạt thế hệ thứ hai và đã xuất xưởng được 3 trong số đơn đặt hàng 10 chiếc máy thế hệ thứ ba.

Sau thành công chiếc máy gieo hạt rau, ông Thành đang “có hứng” tiếp tục nghiên cứu, sáng chế ra loại máy gieo hạt đa năng dùng cho việc gieo các loại hạt lúa, bắp, đậu...trên những địa hình khác nhau.

Ông Thành với chiếc máy tia hạt thế hệ thứ hai đã bán được hơn 50 chiếc

*** Mê “nghề” chế tạo máy**

Tại lễ Tôn vinh sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu năm 2013 của Đồng Nai, máy tuốt tiêu và máy lấy bắp của ông Nguyễn Văn Thảo, chủ cơ sở Tân Tân ở xã Suối Tre (thị xã Long Khánh) là 2 trong 10 sản phẩm tiêu biểu được chọn.

Nếu có dịp ghé thăm cơ sở Tân Tân của ông Thảo, trong cửa hàng có cả chục chiếc máy dùng trong nông nghiệp như: máy chà cà phê, máy tuốt tiêu, máy sàng hạt... nhiều người nghĩ cơ sở của ông là đại lý bán máy nông nghiệp cho một công ty sản xuất máy nông nghiệp nào đó, chứ ít ai biết ông chính là người chế tạo ra những loại máy ấy.

Ông Nguyễn Văn Hải, một nông dân ở xã Suối Tre mua 2 chiếc máy tuốt tiêu và sàng hạt của ông Thảo cho biết: “Máy do ông Thảo chế tạo chất lượng tốt, đơn giản nên khi hỏng hóc cũng dễ sửa chữa, giá thành hạ... Ông Hải cũng như nhiều người vẫn gọi ông Thảo là “tiên sĩ” chân đất...”

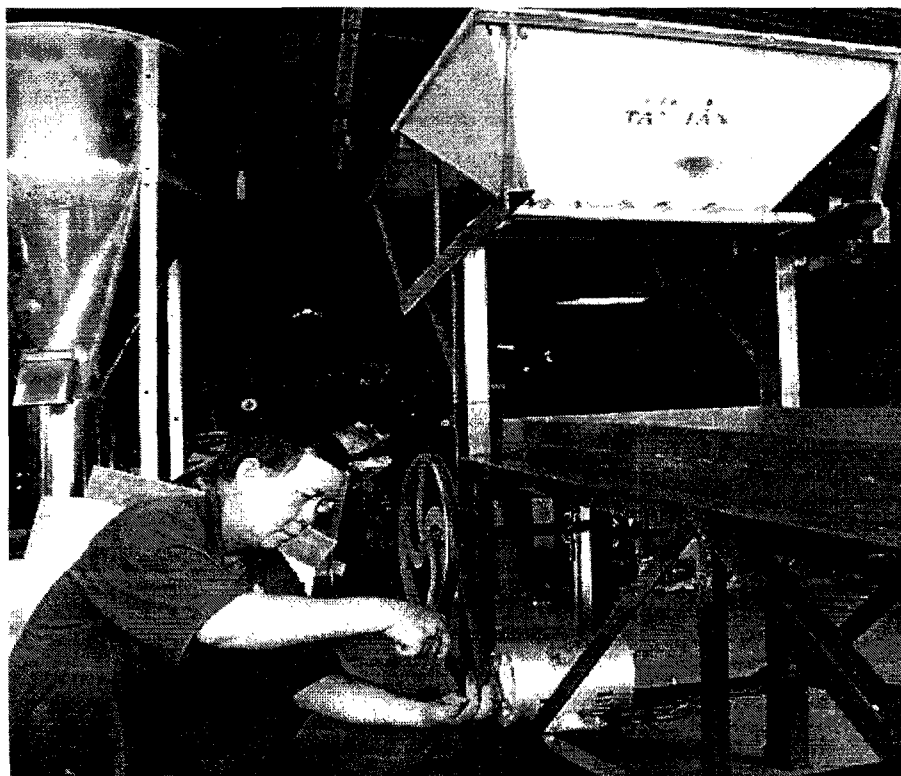
Ông Thảo kể: “Bốn đời gốc nông dân, từ nhu cầu thực tế cần các loại máy móc trong sản xuất, chế biến nông sản, tôi đã mày mò thử nghiệm để chế tạo các loại máy này. Chiếc máy đầu tiên tôi chế tạo là máy chà cà phê. Trước đó, nông dân thường phơi trái cà phê tươi cho khô rồi mới xử lý tách lớp vỏ ra khỏi hạt. Máy này có tác dụng tách lớp vỏ ra khỏi hạt cà phê tươi giúp hạt nhanh khô, giảm công lao động”.

Cách đây 10 năm, ông Thảo đã lập cơ sở Tân Tân để vừa nghiên cứu, vừa bán những chiếc máy mình làm ra. Thời gian đầu, cơ sở chỉ chế tạo 1-2 loại. Nhưng nhu cầu của nông dân mỗi ngày một đa dạng, nên ông đã tập trung nghiên cứu những loại máy mà nông dân đang có nhu cầu và cũng chính nông dân là người giúp ông thẩm định tính năng và hiệu quả của máy. Những góp ý của bà con đã giúp ông hoàn thiện dần những sản phẩm công nghiệp dùng trong nông nghiệp.

Từ chiếc máy chà cà phê ban đầu, sau hơn 10 năm, cơ sở đã sản xuất gần 20 mẫu máy móc các loại. Các sản phẩm này ra đời đều có giá thành vừa túi tiền người dân, lại xuất phát từ nhu cầu thực tế hoặc do nông dân trực tiếp đặt hàng nên tiêu thụ rất tốt trên thị trường, đã có lúc cơ sở làm không kịp hàng để giao.

Mê sáng tạo, lại đáp ứng nhu cầu thực tiễn sản xuất của bà con, nên những chiếc máy ông Thảo làm ra đã vươn ra khỏi đất Đồng Nai để đến các tỉnh miền Đông, miền Tây và năm ngoái, ông đã có đơn đặt hàng từ miền Bắc. Hứa hẹn sự phát triển của dòng máy nông nghiệp tiện ích giá rẻ.

Chỉ là hai trong số hàng trăm sáng chế nhà nông trên đất Đồng Nai đã và đang được ứng dụng hiệu quả ngay trên chính đồng ruộng của mình cũng như đã ra được thị trường trong nước. Những sáng chế này đã chứng tỏ, nông dân thời nay không phải là những người chỉ biết “*nhất nước, nhì phân, tam cần, tứ giống*”, mà là những người thực sự biết sáng tạo và làm chủ công nghệ sản xuất của mình. Họ chính là những “*tiến sĩ*” chân đất mộc mạc, nhưng cũng đầy nghị lực và đam mê khoa học.

Ông Thảo vẫn mày mò nghiên cứu chế tạo nhiều loại máy nông nghiệp

~

Bài 2: *Trăn trở từ nhu cầu cuộc sống*

Hàng loạt những sáng chế nhà nông đã được nghiên cứu, ứng dụng thực tiễn và đem lại hiệu quả không nhỏ thời gian qua, đã chứng tỏ trình độ khoa học – kỹ thuật của nhiều nông dân được nâng lên, một số có thể tự hào sánh với kỹ sư, tiến sĩ... Tuy nhiên, những sáng chế nhà nông vẫn đơn độc trong hành trình nghiên cứu, chuyển giao và ứng dụng thực tiễn – bởi thiếu một cơ chế hỗ trợ...

*** Cái bó “lò” cái khôn**

Là những nông dân chính hiệu, gắn bó với đồng ruộng, với sản xuất, nông sản của mình... trong điều kiện nông nghiệp nước ta còn lạc hậu, nhiều nông dân trong cái khó đã “lò” cái khôn, đã mày mò nghiên cứu cải tiến những phương tiện sản xuất của mình ban đầu chỉ để từ đáp ứng nhu cầu sản xuất của gia đình, rồi nhu cầu người dân địa phương và sau này đã phát triển ra thị trường. Không ít sáng chế “tay ngang” đã làm nên chuyện lớn khi đã đầu tư phát triển theo hướng sản xuất chuyên nghiệp.

Trăn trở với tình trạng học sinh đầu mùa mưa phải nghỉ học cả tuần để giúp gia đình gieo trồng mùa vụ mới, thầy giáo Nguyễn Văn Anh (Trường THCS Trần Phú, huyện Cẩm Mỹ) – gia đình cũng nhiều đời làm nông – đã bỏ 6 năm trời nghiên cứu để chế tạo ra chiếc máy tía hạt, giúp gia đình các em giảm bớt nhân công, dành thời gian cho các em đến trường. Chiếc máy của thầy giáo Anh có thiết kế nhỏ gọn, dễ vận hành với năng suất làm việc cao gấp 10-15 lần so với làm thủ công. Sau khi chiếc máy của thầy Anh “ra lò”, ban đầu chỉ có một chiếc, thầy Anh cho những hộ nông dân có con học tại trường luân phiên mượn để tía hạt với “cam kết” cho con đến lớp đầy đủ các buổi học. Rồi chiếc máy thứ hai, thứ ba cũng đã “xuất xưởng” không chỉ giúp thầy đạt được nguyện vọng các học sinh của mình không còn phải nghỉ học cả tuần để giúp gia đình, mà còn đỡ được cho nhiều gia đình tiết kiệm hàng trăm công lao động so với làm thủ công trước đây.

Còn “nhà sáng chế” Nguyễn Văn Thiệp, chủ cơ sở Hiệp (ở thị xã Long Khánh) với sáng chế hệ thống các loại ống tưới phục vụ nông nghiệp. Ông chia sẻ: “10 năm qua, cơ sở đã sản xuất hàng chục loại máy móc nông nghiệp khác nhau. Tùy vào nhu cầu của nông dân mà chúng tôi điều chỉnh sản phẩm cho phù hợp. Hiện cơ sở đang tập trung sản xuất hệ thống các loại ống tưới phục vụ nông nghiệp”. Rồi sáng chế “máy vò lúa, lẩy bắp” của một thầy giáo của Trường Tiểu học Tân Thành (huyện Long Thành) cũng đã được nông dân quanh vùng yêu thích khi chỉ cần 1/3 số người làm nhưng vẫn đạt năng suất 3 tấn bắp/giờ.

Máy sàng hạt – một trong những sáng chế nhà nông đang được nhiều nông dân sử dụng

*** Đơn độc trong hành trình sáng tạo**

Hiệu quả của những sáng chế nhà nông đã được khẳng định. Có những loại máy, thiết bị ban đầu được cải thiện chỉ nhằm mục đích sử dụng với quy mô hộ gia đình, nhưng cũng không ít máy móc được nông dân tự nghiên cứu và sáng tạo đã ra khỏi lũy tre làng để đi xa hơn. Tuy nhiên, do thiếu được hướng dẫn, thiếu am hiểu về chính sách KH-CN, thiếu vốn, thiếu

thông tin thị trường, tâm lý làm chi để “thỏa” niềm đam mê, nên phần lớn những sáng chế này chưa được đăng ký quyền sở hữu trí tuệ cũng như chưa thực sự tránh được những khiếm khuyết trong thiết kế.

Thầy giáo Nguyễn Văn Anh cho biết: “Khi máy tĩa hạt và bón phân của tôi đoạt giải nhì Hội thi sáng tạo kỹ thuật năm 2012 do Sở KH-CN tổ chức, tôi được các anh em ở Sở khuyến nên làm thủ tục đăng ký quyền sở hữu trí tuệ để bảo vệ “bản quyền” sáng chế của mình, tôi cười và cho rằng “chẳng quan trọng”. Làm ra để phục vụ người dân trong xã, to tát gì mà phải làm thủ tục cho nhiều khê. Nhưng khi sáng chế này được nhiều người đặt hàng, lúc đó tôi mới thấy việc đăng ký là cần thiết để bảo vệ sáng chế cũng như thương hiệu sản phẩm của mình”.

Song, những người có ý thức thực hiện quyền sở hữu trí tuệ cho sáng chế của mình như thầy Anh là rất ít so với những hàng trăm sáng chế của nông dân Đồng Nai hiện nay. Bên cạnh đó, tình trạng thiếu vốn, thiếu thông tin thị trường, đầu ra bấp bênh cũng khiến cho những “dự án” cao hơn, xa hơn phải...chùn bước, thậm chí sáng chế bị “đắp mền”. Ông Nguyễn Văn Thiệp, chủ cơ sở Hiệp (TX.Long Khánh) chia sẻ: “Tuy tiềm năng thị trường về máy móc nông nghiệp còn rất lớn, nhưng chúng tôi khó đầu tư sản xuất hàng loạt vì đầu ra khá bấp bênh. Chỉ cần một mùa vụ thất bát hoặc nông sản rớt giá là hàng không bán được. Ngoài ra, khó khăn về đồng vốn nên cơ sở cũng từng vượt mất cơ hội khi có khách đặt đơn hàng lớn. Thiếu thông tin thị trường, nên máy móc sản xuất ra tuy có ra ngoại tỉnh nhưng cũng chỉ là các đơn hàng nhỏ, lẻ do khách tự tìm đến tận nơi đặt hàng. Các cơ sở hiện nay rất cần sự hỗ trợ của Nhà nước để phát triển sản xuất đồng loạt theo hướng quy mô công nghiệp và mở rộng thị trường”.

Trao đổi với chúng tôi về vấn đề này, ông Phạm Văn Sáng, Giám đốc Sở KH-CN cho biết: “Sáng chế nhà nông là một trong những phong trào đang phát triển ở nhiều tỉnh thành, đặc biệt là ở Đồng Nai. Hiệu quả về lâu về dài là từ việc nông dân sản xuất máy móc thành công sẽ cổ vũ, thôi thúc những người

nông dân khác, những lực lượng khác trong xã hội tham gia nghiên cứu, sáng tạo khoa học. Vì chỉ có như thế mới có thể góp phần tiết kiệm công sức, tiền bạc; nông dân đỡ vất vả hơn khi đã áp dụng được tiên bộ hoa học kỹ thuật vào sản xuất và từ đó đời sống nông dân được nâng lên, sản phẩm nông nghiệp họ làm ra cũng chất lượng hơn”.

Tuy nhiên, cũng theo ông Sáng, nhà nông gặp khó khăn trong công việc sáng chế là phần lớn nông dân không được đào tạo bài bản, không có bằng cấp chuyên môn nên để có được những sáng chế, cải tiến tối ưu này, những “nhà sáng chế” đã phải bỏ ra khá nhiều thời gian, tiền của, mồ hôi và nước mắt. Nhiều người không sử dụng công nghệ thông tin vào việc quảng bá, nên thông tin về sản phẩm cũng khó đến với người tiêu dùng, khó thuyết phục họ mua và sử dụng sản phẩm. Ngoài ra, nông dân cũng là người hạn chế tiếp cận thông tin về những chủ trương, các đề tài, dự án chế tạo máy, hoặc danh sách các máy mới, công cụ mới nên cứ hì hục nghiên cứu sản phẩm mà người ta đã sản xuất rất nhiều trên thị trường. Tình trạng thiếu mặt bằng, thiếu vốn, đội ngũ thợ không chuyên nghiệp, không am hiểu kỹ thuật... Các “nhà sáng chế chân đất” gặp khó ở cả đầu vào lẫn đầu ra.

Thiếu liên kết và hướng dẫn của nhà khoa học, ông Lê Công Thành vẫn phải nhờ bà con nông dân thẩm định tính năng của máy tía hạt do mình sáng tạo ra.

Bài 3: ***Giải pháp nào cho sáng chế nhà nông?***

Nông dân Đồng Nai luôn được đánh giá là năng động, ham học hỏi, nắm bắt thị trường nhanh và luôn chủ động với việc tự chế tạo ra các sản phẩm, giải pháp giúp tăng năng suất cây trồng, giải phóng sức lao động. Để những sáng chế nhà nông không chỉ phục vụ nhu cầu sản xuất tại địa phương mà còn đi xa hơn, thì ngoài nỗ lực của bản thân nhà nông, còn cần đến sự hỗ trợ, định hướng từ nhà khoa học và cả trong cơ chế.

**** Cần cơ chế phối hợp 3 “nhà”***

Khuyến khích nông dân tham gia sáng tạo, cải tiến sản xuất, đồng nghĩa với việc góp phần đưa nền nông nghiệp vào guồng máy phát triển hiện đại. Đầu tư cho sáng tạo trong nông nghiệp cũng là một giải pháp hữu hiệu và cần thiết, bởi đó không chỉ làm tăng năng suất, nâng cao chất lượng sản phẩm mà còn làm cho người dân thêm gắn bó với nông nghiệp, nông thôn.

Trong hoạt động sáng tạo KH-CN hiện nay, không chỉ có những nhà khoa học có bằng cấp, mà nhiều công trình được sáng tạo từ bàn tay, ý tưởng của những người quanh năm suốt tháng gắn bó với ruộng đồng. Tuy nhiên, hoạt động sáng tạo của những “nhà khoa học chân đất” hiện nay chưa thực sự được quan tâm. Đã có những sáng chế của nông dân được nước ngoài trọng dụng, còn trong nước thì ngậm ngùi... “đắp chiếu”. Giải pháp nào để những “nhà khoa học chân đất” góp phần sự nghiệp hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn?

Theo thống kê của Sở KH-CN Đồng Nai, mỗi năm có hơn 150 sáng kiến của nông dân tham gia Cuộc thi sáng tạo kỹ thuật. Trong đó có những sáng chế với ý tưởng rất mới, đáng được quan tâm đầu tư phát triển. Nhưng do thiếu được hướng dẫn, thiếu được quan tâm nên sau khi sáng chế ra rồi để đấy. Đây là thiệt thòi của các nhà nông say mê sáng tạo khoa học

Ông Nguyễn Văn Thảo, ở xã Suối Tre (thị xã Long Khánh)- một người đã từng chế tạo ra nhiều loại máy nông nghiệp phục vụ sản xuất, ông cho rằng: “Rất khó khăn về đầu ra cho những

sáng chế nhà nông không bằng cấp. Chúng tôi hầu như tự thân vận động tất cả do thiếu sự hỗ trợ từ nhà nước, từ những nhà khoa học được đào tạo bài bản. Những chiếc máy tôi tạo ra, phần nhiều là thuộc loại đơn giản, xuất phát từ nhu cầu sản xuất thực tiễn. Do không có chuyên môn, không được đào tạo nên có những chiếc máy tôi phải làm đi làm lại đến 6 lần mới hoàn chỉnh, tốn kém nhiều. Nhưng có thể, chỉ cần hướng dẫn thay đổi một vài chi tiết của một kỹ sư chế tạo máy qua đào tạo, của nhà khoa học thì chi phí, công sức và thời gian nghiên cứu sẽ giảm đi rất nhiều”.

Hiện nay, tuy hoạt động KH-CN cũng đã được nhà nước quan tâm, nhưng mới chỉ là quan tâm về chính sách. Còn khó khăn thực tế, ví dụ như vốn, đầu ra sản phẩm thì nhà nông phải tự thân vận động. Nhiều sáng chế nhà nông làm ra nhưng chưa thành sản phẩm công nghiệp vì còn thiếu những kiến thức về khoa học, nên những chiếc máy đó chỉ ứng dụng được ở trình độ thủ công, chưa thể sản xuất số lượng lớn và ứng dụng rộng rãi trên thị trường được. Muốn vượt qua điều này, theo nhiều nhà sáng chế nông dân, phải có cơ quan nghiên cứu, đầu tư – mà việc này, không phải chỉ có nông dân thôi, mà phải có sự phối hợp giữa 3 “nhà”: nhà nông – nhà khoa học và nhà nước.

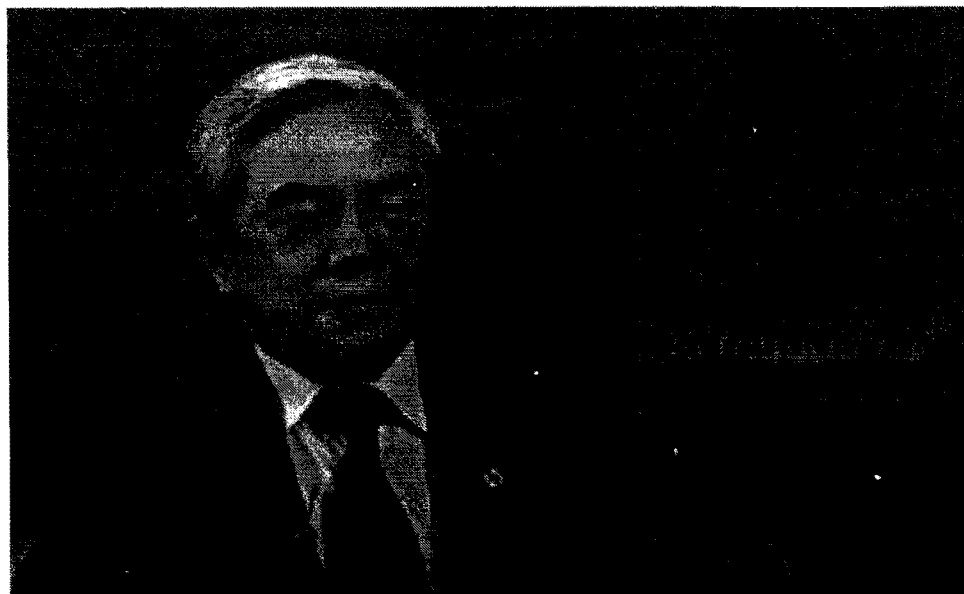
Anh Nguyễn Công Thành (ở xã Phú Lâm, huyện Tân Phú), người sáng chế máy tĩa hạt trần trờ: “Thực tế nông dân cần sự giúp sức từ các nhà khoa học, cần vốn và đầu ra từ nhà nước. Nếu việc chia sẻ thông tin, kết nối đúng địa chỉ theo nhu cầu của nhà nông với nhà khoa học và cơ chế nhà nước, chắc chắn những nhà nông mê sáng tạo khoa học như chúng tôi có thêm sự động viên, sản phẩm làm ra cũng hiệu quả hơn”.

**** Nông dân cũng cần chủ động***

Trong khi cơ chế phối hợp 3 “nhà” vẫn chưa kết nối được chặt chẽ; hoạt động hỗ trợ từ cơ quan chuyên môn cũng hạn chế, nhà nông làm gì để những sáng kiến làm ra không bị ... “trùm mền”?

Trong lần về công tác tại Đồng Nai, Bộ trưởng Bộ KH-CN Nguyễn Quân cũng đã trả lời phỏng vấn của chúng tôi về vấn đề “bà đỡ” sáng chế nhà nông và cơ chế khuyến khích, động viên các tầng lớp nhân dân tham gia sáng tạo khoa học... Bộ trưởng cho rằng, hiện ngân sách nhà nước chỉ cho hoạt động KH-CN không đủ để hỗ trợ hoạt động KH-CN ở cấp cơ sở. “Chúng tôi luôn trân trọng những sáng kiến nhà nông. Tuy nhiên, nhiều sáng kiến của nhà nông còn yếu về chuyên môn kỹ thuật, phần lớn sản phẩm mới chỉ đáp ứng nhu cầu ứng dụng tại địa phương. Song, nhìn chung, nhà nông có ý tưởng hay, sáng chế tốt, am hiểu về vấn đề đăng ký quyền sở hữu trí tuệ vẫn chưa nhiều”. Bộ trưởng nói.

Theo phân tích của ông Nguyễn Quân, không ít nông dân khi thực hiện ý tưởng, chỉ nghĩ làm sao để sản phẩm phục vụ tốt nhất cho nghề nghiệp của mình mà không quan tâm đến bảo hộ sự độc quyền. Khi sản phẩm đưa ra thị trường, bị làm nhái và chính người làm nhái đem sản phẩm đi đăng ký quyền sở hữu trí tuệ. Tình trạng này khiến bao nhiêu công sức, tiền bạc, tâm huyết của nhà nông mê sáng chế bị mất vào tay người khác. Do đó, Bộ trưởng góp ý, nếu người dân có sáng chế thì nên liên hệ với các cơ quan KH-CN địa phương để được hướng dẫn đăng ký quyền sở hữu trí tuệ, được góp ý, chỉnh sửa, được hướng dẫn làm theo quy chuẩn chuyên nghiệp ngay từ đầu... Việc này sẽ giúp bảo hộ được quyền sở hữu, tiết kiệm thời gian, công sức và tiền bạc...

Bộ trưởng Bộ KH-CN Nguyễn Quân: “Người dân khi có ý tưởng hãy liên hệ ngay với các cơ quan quản lý về KH-CN”

*** Nông dân cần tự chủ động**

Trong hành trình sáng tạo, nhà nông mê nghiên cứu khoa học vẫn cần sự chủ động để giành được những ưu thế trong thị phần máy nông nghiệp “made in nông dân” còn nhiều hạn chế như hiện nay.

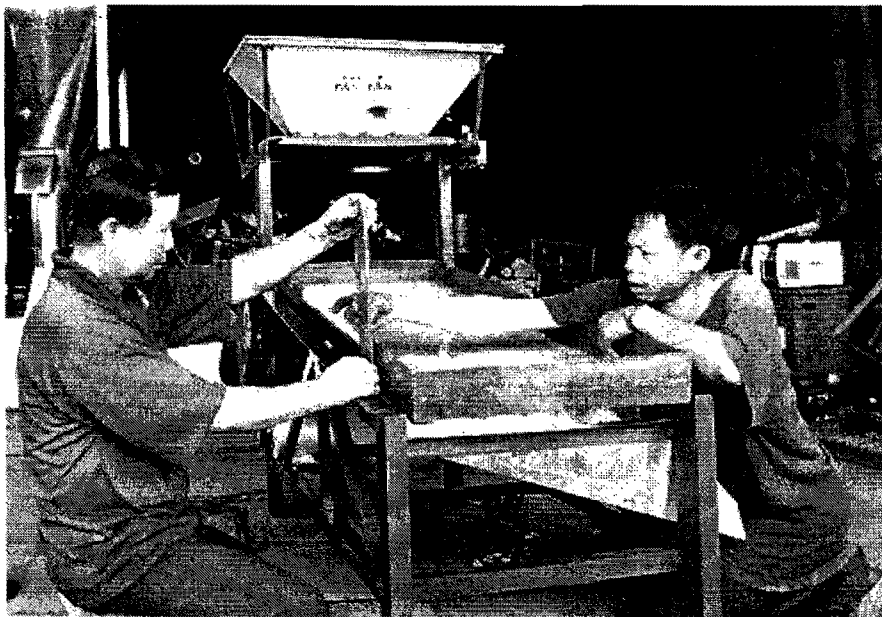
Nói về chất lượng của những sản phẩm sáng chế nhà nông từng tham dự các Hội thi sáng tạo kỹ thuật, ông Phạm Văn Sáng đánh giá: “Cần nhìn nhận một thực tế: nhiều sáng chế nhà nông mới chỉ sáng tạo, cải tiến phương tiện sản xuất theo nhu cầu thực tiễn. Các phụ tùng để làm ra các sản phẩm thường là sử dụng lại từ các bộ phận của các máy móc hư hỏng; công đoạn, kỹ thuật, trình tự lắp ráp và thiết bị đều là do tự tìm tòi, tự nghĩ ra, không có một quy trình nào... Vì thế nhiều sản phẩm sáng chế ra không bảo đảm hiệu quả cũng như sự an toàn, dù việc nông dân tự nghĩ và tự làm ra được các máy móc nông cụ là hiện tượng đáng mừng - nhìn từ góc độ tiềm lực sáng tạo ẩn chứa trong dân chúng. Còn theo ông Nguyễn Văn Bảy, Cục trưởng Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ KH-CN) nhà nông có sáng chế cần được đăng ký để bảo hộ quyền sở

hữu. Ngoài ra, cũng cần tìm hiểu thông tin về loại máy móc mình sáng tạo, cải tiến để học hỏi thêm chuyên môn. Ứng dụng công nghệ thông tin để có thể tự quảng bá sản phẩm và thương hiệu máy móc của mình để tìm đầu ra...

Vượt qua những khó khăn về tài chính, hiểu biết khoa học chính thống nhưng bằng đôi bàn tay tài hoa và bộ óc sáng tạo của mình, nhiều người nông dân đã rất thành công trong việc sáng chế, tạo ra các sản phẩm máy móc góp phần phục vụ thiết thực cho công việc sản xuất và cuộc sống sinh hoạt của người nông dân. Họ sẽ không bao giờ ngừng sáng tạo, cải tiến cũng như quay lưng với máy móc thiết bị “made in nông dân” thì cần một cơ chế phù hợp.

Song, thực tế cho thấy, việc tạo ra cơ chế phù hợp để nông dân có cơ hội chuyển tải ý tưởng của mình đến được với cơ quan nhà nước, các nhà khoa học, để nhà nông không còn đơn độc trong hành trình sáng chế... vẫn còn là một bước dài.

Thiếu cơ chế phối hợp và hỗ trợ, nhà nông phải tự mày mò “nghĩ sao, làm vậy” nên mất nhiều thời gian, công sức và tiền bạc...